

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Lukács György ügyvéd által képviselt felperesnek a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium alperes ellen részaránytulajdon kiadása ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben, mely perbe a felperes pernyertessége érdekében a dr. Nagy Dániel ügyvéd által képviselt I.r., a személyesen eljáró II.r., III.r., IV.r., VI.r., VII.r., VIII.r., IX.r., X.r., XI.r., XII.r., XIII.r., XIV.r., XV.r., XVI.r., XVII.r., XVIII.r., XIX.r., XX.r., XXI.r., XXII.r., XXIII.r., XXIV.r., XXV.r., XXVI.r., XXVII.r., XXVIII.r., XXIX.r., XXX.r., XXXI.r., XXXII.r., XXXIII.r., XXXIV.r., XXXV.r., XXXVI.r., XXXVII.r., XXXVIII.r., XXXIX.r., XL.r., XLI.r., XLII.r., XLIII.r., XLIV.r., XLV.r., XLVI.r., a dr. Rózsavölgyi Ágnes ügyvéd által képviselt XLVII.r. és a személyesen eljáró XLVIII.r. beavatkoztak, az alperes pernyertessége érdekében a személyesen eljáró I.r., II.r., III.r., IV.r., V.r., VI.r., VII.r., VIII.r., IX.r., X.r., XI.r., XII.r., XIII.r., XIV.r., XV.r., XVI.r., XVII.r., XVIII.r., és XIX.r. beavatkoztak, a Pest Megyei Bíróság 2007. február 20. napján kelt 7.K.26.691/2005/107. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 111. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 7.K.26.691/2005/107. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - külön felhívására - 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi és Pest Megyei Földművelésügyi Hivatal 1999- 2004. években meghozott hatvanegy határozattal a felperes használatában lévő helyrajzi számú ingatlanokra részaránytulajdon kiadását rendelte el.

A felperes - tudomást szerezvén a határozatokról - fellebbezést nyújtott be a határozatok ellen, állítva, hogy az ingatlanok a felszámolás alatt álló felperes vagyonába tartoznak, ezért azokból földkiadás nem teljesíthető.

Az alperes a 2004. december 21-én kelt 886/4/2004. számú határozatával a fellebbezést elutasította, megállapítva, hogy a felperesi szövetkezet a földkiadás vonatkozásában nem tekinthető ügyfélnek, a szövetkezet földhasználati joga a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény (a továbbiakban: Fkb.) 14.§-a értelmében megszűnt, a vagyonnevesítéssel nem érintett művelés alól kivett területek felett a felperes tulajdonjogot nem szerzett, azok a vagyonába nem tartoztak. A földalapokba nem sorolt kivett területeket az AK hiányra tekintettel az Fkb. 12.§ (5) bekezdése alapján részaránytulajdonú földek kiadására kellett felhasználni.

A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozata ellen. Állította, hogy ügyféli minősége fennáll, mert a közigazgatási határozatok a felszámolási vagyonba tartozó ingatlanokat érintettek, amelyekről csak a felszámoló rendelkezhet a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 1.§ (3) bekezdése értelmében.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Ítélete indokolása szerint az alperes által beszerzett bizonyítékok alapján megállapítható, hogy - a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatálybalépéséről és az átmeneti szabályokról szóló 1992. évi II. törvény (Ámt.) 13.§-ának (3) és (4) bekezdései alapján - a felperes csak részarány földalapot képzett. A felperesnek nem volt elegendő földterülete valamennyi részaránytulajdoni igény kielégítésére, AK hiány volt. A perbeli ingatlanok vagyonnevesítéssel nem kerültek a felperes tulajdonába, ezért azokat az Fkb. - 1999. évi XLIX. törvény 6.§-ával módosított - 12.§ (5) bekezdése alapján részaránytulajdonú földek kiadására fel kellett használni. Megállapította továbbá az elsőfokú bíróság azt is, hogy a Cstv. 4.§-ának (3) bekezdése értelmében a felszámoló csak arról a vagyonról rendelkezhet, amely külön jogszabályok alapján nem került kivonásra a szövetkezet vagyonából. A perbeli ingatlanok AK értékkel ellátott területek voltak, melyeknek kiadásáról a hatóság jogszerűen döntött és az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (Áe.) 3.§ (4) bekezdése alapján a felperes ügyféli minőségének hiányát helytállónan állapította meg.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet "megváltoztatását" és a keresetének helyt adó határozat hozatalát. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Áe. 3.§ (4) bekezdését, az Fkb. 12.§ (5) bekezdését, a Cstv. 4.§ (3) bekezdés c) pontját. A földkiadási határozatok olyan ingatlanokat érintettek, amelyeken a felperesnek földhasználati joga, azaz quasi tulajdonjoga volt. Az ingatlanokon levő felépítmények - kavicsbánya őrház, kavicsbánya gépjavító,

halőr ház - a vagyonnevesítéssel érintettek, így az AK értékkel nem bíró kivett földterületek is vagyonnevesítés során a felperes vagyonába kerültek. Az Fkb. 12.§ (5) bekezdése értelmében csak a vagyonnevesítéssel nem érintett külterületi kivett művelési ágú ingatlanok lettek volna bevonhatók a földkiadásba. A Cstv. 4.§ (3) bekezdés c) pontja alapján a kivett művelési ágú külterületi ingatlan a felszámolás körébe eső vagyon része, csak a termőföld az, ami nem tartozik a felperes vagyonába.

A I-IV., VI-XLVI.r., a XLVIII.r. felperesi beavatkozók észrevételt nem terjesztettek elő.

A XLVII.r. felperesi beavatkozó észrevételében a felperes felülvizsgálati kérelmében foglaltakkal értett egyet.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az I.r., III.r., V.r., XIV-XV.r., XIX.r. alperesi beavatkozók felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályban tartását kérték.

A II.r., IV.r., VI-XIII.r., XVI-XVIII.r. alperesi beavatkozók felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

Az alperes által a közigazgatási eljárásban beszerzett - és a felperes által hitelt érdemlő bizonyítékkal nem cáfolt - bizonyítékok szerint a felperes csak részarány földalapot képzett, amely földalap nem volt elegendő az AK igények kielégítésére. A vagyonnevesítés során csak a perbeli ingatlanokon levő felépítmények kerültek a felperesi szövetkezet vagyonába, a földterületek nem. 1999. évig folytak a közigazgatási eljárások a földalapokba való kijelölések tárgyában és csak az Fkb. 12.§ - 1999. június 15-én hatályba lépett módosított - (5) bekezdésének rendelkezésére tekintettel szűntek meg. Mindezekre tekintettel helytállónan állapította meg az alperes és az elsőfokú bíróság is, hogy a perbeli ingatlanokat vagyonnevesítéssel a felperes nem szerezte meg. Alaptalanul hivatkozott a felperes arra is, hogy a földhasználati joga "quasi tulajdonjognak" tekintendő. A szövetkezet földhasználati joga az Fkb. 14.§ (1) bekezdése alapján a részarány-földtulajdon helyének meghatározása esetén a kijelöléssel megszűnik. A földkiadással érintett perbeli ingatlanok vonatkozásában a felperes földhasználati joga alapján tulajdonjogot nem szerzett, a "quasi tulajdonjog" jogilag egyébként is ismeretlen fogalom.

A felperes alaptalanul hivatkozott arra is, hogy a Cstv. 3.§ (4) bekezdés c) pontja a perbeli, külterületi, művelés alól kivett ingatlanokat nem veszi ki a felszámolási vagyon köréből, mert csak a termőföldek nem tartoznak a felszámolási vagyon körébe.

Az 1996. május 11-től hatályos szövegű Cstv. 4.§ (3) bekezdés c) pontja szerint nem tartozik a gazdálkodó szervezet (szövetkezet) vagyonába a külön törvényben meghatározott földalap. A részarány-tulajdonosoknak a felülvizsgált határozatokkal kiadott kivett terület ilyen, az Fkb. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően meghatározott - az Ámt. 13.§ (3) bekezdése alapján képzett - földalapnak minősül.

Az Fkb. - 1999. június 15-től hatályos, módosított - 12.§-ának (5) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a szövetkezet használatában lévő, vagyonnevesítéssel nem érintett, kivett területeket (felhagyott külszíni bányák, tavak, vízállások, mocsarak, holtágak, stb.) és a halastavakat a részaránytulajdonú földek kiadására fel kell használni, azonban a jogosult az ingatlan elfogadására nem kötelezhető. Az ingatlanok tényleges művelési ágát meg kell állapítani, a földminősítést el kell végezni, ha pedig ez nem lehetséges, a területet a település legalacsonyabb AK értékű szántó, a halastavat a legmagasabb AK értékű szántó AK értékével kell figyelembe venni.

A rendelkezésre álló peradatok alapján az Fkb. 12.§ (5) bekezdésében foglalt feltételek, Ak értékkel ellátott földterületek kerültek a részarány-tulajdonosoknak kiadásra. A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy mivel 1997-től felszámolás alá került, az ezt követően bekövetkező, részaránytulajdont érintő módosítás (az 1999. június 15-i hatállyal módosított Fkb. 12.§ (5) bekezdése) a már megszerzett felszámolói vagyont nem érinthette. A felperes a kivett, külterületi földterületek felett nem szerzett sem tulajdont, sem egyéb olyan jogot, amely megelőzné - és akadályozná - a részaránytulajdonosok földkiadási igényét. A földkiadási igények teljesítésére a speciális jogszabályokat, az Fkb. rendelkezéseit kell alkalmazni és a szövetkezet nem formálhat jogot olyan földterületre, amelyre részarány-tulajdon kielégítése érdekében szükség van.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy a perbeli kivett területeket az alperesi hatóság az Fkb. fentebb idézett rendelkezései értelmében részarány-tulajdonú földkiadásra jogszerűen használta fel és törvényes határozattal adta ki a részarány-tulajdonosoknak, az ingatlanok nem voltak a felperes felszámolási vagyonának a részei, ezért a felperes a földkiadások tekintetében ügyfélnek nem minősült.

A fentiekre figyelemmel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek és az alperesi beavatkozóknak a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról a Pp. 78.§ (2) bekezdése szerint rendelkezni nem kellett.

A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése, a Pp. 78.§ (1) bekezdése, a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a felülvizsgálati illeték megfizetésére.

Budapest, 2009. január 7.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Gizella sk. előadó bíró, Dr. Tóth Kincső sk. bíró

Dr. Márton